

ถือเป็นชะกาตหรือไม่..ในการมอบหนี้ให้กับคนยากจนที่เก็บหนี้มาให้

คำถาม

ฉันได้ให้บุคคลอื่นยืมเงิน และ ฉันได้มอบหมายให้คนยากจนช่วยไปเก็บหนี้แทนฉัน โดยฉันตั้งใจว่าเงินที่ได้จากการชำระหนี้จะใช้เป็นการชำระชะกาตให้กับคน ยากจนคนนั้น การกระทำดังกล่าวนี้ถือเป็นท่อนุมิตีสำหรับฉันหรือไม่

บรรดาการสรรเสริญเป็นเอกสิทธิ์แด่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ

คำตอบ

การยกเลิกหนี้และถือว่าเงินจำนวนนั้นคือชะกาต ถือว่าไม่เป็นท่อนุมิตี และไม่สามารถนำมาชำระชะกาตได้ เพราะการยกเลิกหนี้นั้น คนยากจนไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการครอบครองทรัพย์สินใด ๆ เลย

เนื่องจากว่าเงื่อนไขชะกาตที่ถูกต้อนั้น จะต้องประกอบไปด้วย

- 1) การมอบเงินนั้นให้กับคนยากจน และ
- 2) ภายหลังจากนั้นคนยากจนจะต้องเป็นเจ้าของหรือได้ครอบครองเงินจำนวนนั้น

ดังที่พระองค์อัลลอฮ์ ผู้ทรงสูงส่งได้ทรงตรัสไว้ในคัมภีร์อัลกุรอาน ซูเราะฮ์ อัลบาคอเราะฮ์ว่า

"หาก พวกเจ้าเปิดเผยสิ่งที่ให้เป็นทาน มันก็เป็นสิ่งที่ดีอยู่ และถ้าหากพวกเจ้าปกปิดมัน และให้มันแก่บรรดาผู้ยากจนแล้วมันก็เป็นสิ่งที่ดีแก่พวกเจ้ายิ่งกว่า" (ซูเราะฮ์ อัลบาคอเราะฮ์ 2 : 271)

ท่านเชคอิบนุ อุตัยมีน (ขอความเมตตาจากพระองค์อัลลอฮ์ ทรงมีแต่ท่าน) ได้กล่าวเอาไว้ในตัฟซีร์ของท่านว่า สิ่งหนึ่งที่เราเรียนรู้ได้จากอายะฮ์อัลกุรอานข้างต้นก็คือ จะยังไม่ถือเป็นการบริจาต ตราบใดที่สิ่งของบริจาคนั้นยังไม่ถึงมือของคนยากจน.. ดังที่พระองค์อัลลอฮ์ ทรงตรัสเอาไว้ว่า **ให้มันแก่บรรดาผู้ยากจน**

(ศึกษาคำตอบเพิ่มเติมได้จากคำถามหมายเลข 13901 และ 119113)

แต่สำหรับคำถามข้างต้นนั้น ผู้ถามไม่ได้ทำการยกหนี้แต่เป็นการให้คนยากจนทำหน้าที่เก็บหนี้แทน และจะยกเงินที่เก็บมาได้นั้นเป็นชะกาตให้กับคนยากจนคนนั้น ซึ่งในกรณีนี้ถือว่าเป็นท่อนุมิตีให้กระทำได้และถือเป็นการทำชะกาต

แต่ในกรณีที่คนยากจนยังไม่ได้ครอบครองเงินนั้น ซึ่งอาจเนื่องมาจากลูกหนี้ล่าช้าต่อการชำระหนี้หรือมีความยากลำบากในการได้ รับการคืนหนี้ ในกรณีนี้ผู้ถามยังคงมีหน้าที่ ที่จะต้องทำการชำระชะกาตอยู่ เนื่องมาจากว่าในกรณีข้างต้นคนยากจนยังไม่ได้เงิน จึงถือว่าผู้ถามยังไม่ได้ทำการชำระชะกาต

นอกจากนี้ ท่านอัล-ซาร์คฮ์ (ขอความเมตตาจากพระองค์อัลลอฮ์ ทรงมีแต่ท่าน) ได้กล่าวว่า หากท่านประสงค์ที่จะบริจาตของสิ่งหนึ่งให้กับคนยากจนโดยตั้งใจจะเป็นการ ทำชะกาต แต่เป็นการให้ผ่านบุคคลอื่น โดยท่านได้บอกกับคน

ยากจนให้ไปรับของบริจาคจากบุคคลนั้น การกระทำดังกล่าวนี้ถือเป็นที่อนุมัติ เพราะคนยากจนเป็นผู้ที่ได้รับของบริจาค
เพียงแต่เป็นการรับผ่านตัวแทน ซึ่งของบริจาคมานั้นผู้ให้ได้ตั้งใจจะให้เป็นชะกาตให้กับคนยากจน

และพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ คือผู้ทรงรอบรู้อยิ่ง

ที่มา <http://www.islamqa.com/en/ref/146362>

แปลโดย นูร์ลนิซาอู